

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 21 marca 1970 r.

w sprawie zakresu i trybu sprawowania nadzoru i kontroli przez organy kontroli prasy, publikacji i widowisk.

Na podstawie art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 5 lipca 1946 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk (Dz. U. z 1946 r. Nr 34, poz. 210, z 1948 r. Nr 36, poz. 257, z 1952 r. Nr 19, poz. 114 i z 1953 r. Nr 49, poz. 239) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Nadzorowi i kontroli Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk i jego organów terenowych, zwanych dalej „organami kontroli”, podlega rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju utworów za pomocą druku, obrazu i żywego słowa oraz ogłoszeń, zawiadomień i plakatów, jak również innych form służących do utrwalania i przekazywania informacji.

2. Nadzorowi i kontroli, o których mowa w ust. 1, nie podlega rozpowszechnianie:

- 1) Dziennika Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Dziennika Urzędowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski”,
- 2) papierów i znaków wartościowych,
- 3) Polskich Norm, norm branżowych i norm zakładowych,
- 4) instrukcji i formularzy statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego oraz podległych mu organów,
- 5) formularzy i druków typu administracyjnego i finansowego, wydawanych przez powołane do tego państwowe wydawnictwa i instytucje,
- 6) druków takich, jak referaty, wytyczne, zarządzenia, instrukcje, okólniki, pisma okólnie, druki akcydensowe i inne — przeznaczonych i rozprowadzanych wyłącznie do użytku służbowego urzędów, instytucji państwowych, jednostek gospodarki uspołecznionej, stowarzyszeń wyż-

szej użyteczności lub do użytku wewnętrznego organizacji politycznych, jeżeli takie przeznaczenie zostało określone przed wydaniem druków,

- 7) etykiet i informacji na opakowaniach towarów i na towarach jednostek gospodarki uspołecznionej dotyczących ich oznaczenia, sposobu przewożenia, przechowywania i używania,
- 8) druków artystycznych mających charakter oryginału,
- 9) druków zawierających tylko informacje dotyczące imienia, nazwiska, tytułu, zawodu, adresu i telefonu określonej osoby,
- 10) druków wydawanych przez jednostki organizacyjne nie wymienione w pkt 6, jeżeli zawierają tylko informacje dotyczące nazwy jednostki oraz jej adresu i telefonu,
- 11) wykładów wygłaszanych w szkołach i na kursach,
- 12) wystąpień na zebraniach zwoływanych przez państwowe jednostki organizacyjne, organizacje polityczne i społeczne, na zgromadzeniach zwoływanych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na nabożeństwach i obrzędach religijnych uznanych przez Państwo związków wyznaniowych odbywających się w obrębie kościołów, kaplic i przeznaczonych wyłącznie do tych celów domów modlitwy,
- 13) publikacji przekazanych nadzorowi i kontroli w myśl przepisów szczególnych innym urzędom i instytucjom.

3. Kontrolę rozpowszechniania publikacji statystycznych wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny i podległe mu organy — Prezes Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk przekazuje Głównemu Urzędowi Statystycznemu w terminie i zakresie uzgodnionym z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 2. Prezes Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk może wyłączyć spod nadzoru i kontroli inne formy utrwalania i przekazywania informacji niż wymienione w § 1 ust. 2.

Rozdział 2.

Kontrola rozpowszechniania.

§ 3. Rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju utworów za pomocą druku, obrazu i żywego słowa oraz ogłoszeń, zawiadomień, plakatów i innych form utrwalania i przekazywania informacji wymaga uprzedniej zgody właściwego organu kontroli prasy, publikacji i widowisk.

§ 4. Wojewódzki i miejski urząd kontroli prasy, publikacji i widowisk, a dla województwa warszawskiego i m. st. Warszawy — Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk udziela zgody na:

- 1) rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju utworów, ogłoszeń, zawiadomień, plakatów i innych publikacji oraz obrazów, mechanicznych zapisów obrazu lub dźwięku i innych form utrwalania i przekazywania informacji,
- 2) publiczne wystawienie utworu lub wykonanie imprezy artystycznej i rozrywkowej,
- 3) rozpowszechnianie utworów i informacji przy pomocy radiofonii bezprzewodowej i przewodowej, telewizji oraz urządzeń megafonowych i innych,
- 4) rozpowszechnianie filmów, przeźroczy i innych obrazów świetlnych.

§ 5. Powiatowy pełnomocnik wojewódzkiego urzędu kontroli prasy, publikacji i widowisk, działający na terenie powiatu, dla którego nie powołano miejskiego urzędu, udziela zgody na:

- 1) rozpowszechnianie druków akcydensowych oraz drukowanych lub ręcznie wykonanych ogłoszeń, zawiadomień, plakatów i fotogazetek ściennych,

- 2) publiczne wystawienie utworu lub wykonanie na terenie powiatu imprezy artystycznej i rozrywkowej,
- 3) rozpowszechnianie na terenie powiatu utworów i informacji przy pomocy radiofonii przewodowej oraz urządzeń megafonowych i innych.

§ 6. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna ubiegająca się o uzyskanie zgody na:

- 1) rozpowszechnianie utworów, ogłoszeń, zawiadomień, plakatów lub innych publikacji — obowiązana jest przedstawić właściwemu organowi kontroli dwa egzemplarze tekstu w celu uzyskania zgody na składanie, drukowanie, powielanie lub wykonanie tych utworów i publikacji, a następnie przedstawić gotowe egzemplarze w formie przeznaczonej do rozpowszechniania,
- 2) rozpowszechnianie obrazów, mechanicznych zapisów obrazu lub dźwięku albo innych form utrwalania i przekazywania informacji — obowiązana jest przedstawić właściwemu organowi kontroli egzemplarze tekstu lub obrazu w formie oraz ilości ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk,
- 3) publiczne wystawienie utworu lub wykonanie imprezy artystycznej albo rozrywkowej — obowiązana jest zawiadomić właściwy organ kontroli co najmniej na 48 godzin o czasie i miejscu ostatniej próby generalnej lub wystawienia utworu,
- 4) rozpowszechnianie utworów lub informacji za pomocą radiofonii bezprzewodowej lub przewodowej, telewizji, urządzeń megafonowych lub innych urządzeń — obowiązana jest przedstawić właściwemu organowi kontroli pełny tekst utworu lub informacji co najmniej na 48 godzin przed włączeniem ich do programu lub konspekt przy transmisjach bezpośrednich,
- 5) rozpowszechnianie filmów, przeźroczy i innych obrazów świetlnych — obowiązana jest przedstawić właściwemu organowi kontroli kopię obrazu co najmniej na 48 godzin przed włączeniem go do programu projekcji świetlnej.

§ 7. Jeżeli tekst podlegający kontroli wymienionej w § 3 jest napisany w języku obcym, należy dołączyć tłumaczenie na język polski w dwóch egzemplarzach z adnotacją wydawcy o zgodności tłumaczenia z oryginałem, chyba że z obowiązku dołączenia tłumaczenia uzyskano zwolnienie.

§ 8. 1. Właściwy organ kontroli nie udzieli zgody na rozpowszechnianie utworów i innych publikacji, ogłoszeń, zawiadomień, plakatów lub innych form utrwalania i przekazywania informacji:

- 1) jeżeli rozpowszechnianie to mogłoby godzić w ustrój Państwa Polskiego lub służyć uprawianiu propagandy wojennej, ujawnieniu tajemnicy państwowej lub służbowej, działaniu na szkodę międzynarodowych stosunków Państwa Polskiego, naruszaniu prawa lub dobrych obyczajów albo wprowadzaniu w błąd opinii publicznej przez podawanie wiadomości niezgodnych z rzeczywistością,
- 2) w wypadkach przewidzianych przepisami szczególnymi.

2. Organ kontroli, który udzielił zgody na rozpowszechnianie, może ją cofnąć, jeżeli po udzieleniu zgody zajdzie jedna z przyczyn wymienionych w ust. 1 lub w razie nieprzestrzegania warunków, na jakich zgody udzielono.

§ 9. Właściwy organ kontroli może zwolnić osobę lub jednostkę organizacyjną, ubiegającą się o uzyskanie zgody na rozpowszechnianie, od obowiązku przedkładania do kontroli określonej w § 3 utworów i innych publikacji, ogłoszeń, zawiadomień, plakatów lub innych form utrwalania i przekazywania informacji.

Rozdział 3.

Udzielanie zezwoleń na wydawanie czasopism.

§ 10. 1. Wydawanie czasopisma wymaga zezwolenia Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

2. Osoba lub jednostka organizacyjna ubiegająca się o uzyskanie zezwolenia na wydawanie czasopisma składa wnioski do Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z oświadczeniem organu dysponującego papierem o zapewnieniu zaopatrzenia wnioskodawcy w potrzebną ilość papieru.

3. Wniosek dotyczący wydawania przez ośrodki informacji technicznej i ekonomicznej czasopism zawierających informacje naukowo-techniczne lub ekonomiczne powinien być zaopiniowany przez Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej.

§ 11. Wydanie decyzji w sprawie zezwolenia na wydawanie czasopisma powinno być poprzedzone zasięgnięciem opinii właściwych organów administracji państwowej, instytucji lub organizacji społecznych.

§ 12. Zezwolenie na wydawanie czasopisma może obejmować zwolnienie od obowiązku przedkładania do kontroli poszczególnych numerów czasopisma.

§ 13. 1. Decyzja o udzieleniu zezwolenia na wydawanie czasopisma powinna określać w szczególności: tytuł czasopisma, wydawcę, najwyższy nakład, format, częstotliwość ukazywania się, objętość i sposób wykonania.

2. W decyzji mogą być określone również inne warunki wydawania czasopisma.

3. Wszelkie zmiany i odstępstwa od warunków określonych w zezwoleniu wymagają uzyskania decyzji Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

§ 14. Zezwolenia na wydawanie czasopisma udziela się na czas nieokreślony, a na czas określony — gdy uzasadnia to charakter czasopisma lub na wniosek osoby albo jednostki organizacyjnej ubiegającej się o zezwolenie.

§ 15. Zezwolenie na wydawanie czasopisma traci ważność:

- 1) po upływie czasu, na jaki zostało wydane,
- 2) w razie niewydawania półrocznika i rocznika — przez okres roku, licząc od upływu terminu, w którym powinny się ukazać, a jeżeli chodzi o inne czasopisma — w razie niewydawania ich przez okres trzech miesięcy.

§ 16. 1. Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk może cofnąć zezwolenie na wydawanie czasopisma, jeżeli zachodzi jedna z przyczyn wymienionych w § 8.

2. W razie nieprzestrzegania warunków ustalonych w zezwoleniu Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wezwie do zastosowania się do tych warunków w określonym terminie, a w razie bezskuteczności wezwania — może cofnąć zezwolenie.

§ 17. Wydawca czasopisma obowiązany jest zgłaszać każdorazowo Głównemu Urzędowi Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk imię i nazwisko redaktora naczelnego i sekretarza redakcji oraz zmiany na tych stanowiskach.

Rozdział 4.

Debit komunikacyjny.

§ 18. 1. Pozbawienie debitu komunikacyjnego polega na wydaniu zakazu sprowadzania na obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w celu rozpowszechniania czasopism i innych druków.

2. Czasopisma i inne druki pozbawione debitu komunikacyjnego nie mogą być sprowadzane lub przewożone przez obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z wyjątkiem czasopism i druków przewożonych na mocy umów o tranzytach.

§ 19. 1. Pozbawienie debitu komunikacyjnego następuje w trybie zarządzenia Prezesa Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk, ogłoszonego w Monitorze Polskim.

2. Pozbawienie debitu komunikacyjnego następuje z powodów określonych w § 8.

§ 20. Prezes Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk może udzielić zgody na sprowadzanie lub posiadanie czasopism i innych druków pozbawionych debitu komunikacyjnego dla badań naukowych, działalności publicystycznej i urzędowej.

§ 21. Udostępnianie czasopism i innych druków pozbawionych debitu komunikacyjnego regulują odrębne przepisy.

§ 22. Przywóz, wywóz i przewóz czasopism i innych druków nie pozbawionych debitu komunikacyjnego oraz wszelkiego rodzaju utworów, ogłoszeń, zawiadomień, plakatów i innych form utrwalania i przekazywania informacji regulują odrębne przepisy.

Rozdział 5.

Rejestracja zakładów, urządzeń i aparatów.

§ 23. Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz jego organy terenowe prowadzą rejestrację znajdujących się na obszarze ich właściwości:

- 1) zakładów poligraficznych,
- 2) urządzeń i aparatów wytwarzających publikacje i ilustracje sposobem mechanicznym, chemicznym lub innym,
- 3) zakładów wytwarzających pieczętki (stemple),
- 4) zakładów (punktów) sprzedaży matryc.

§ 24. Obowiązek rejestracji, o której mowa w § 23, spoczywa na:

- 1) kierownikach zakładów poligraficznych, zakładów wytwarzających pieczętki (stemple), zakładów (punktów) sprzedaży matryc i innych jednostek organizacyjnych, w których posiadaniu znajdują się urządzenia i aparaty,
- 2) właścicielach, użytkownikach i innych osobach fizycznych, w których posiadaniu znajdują się urządzenia i aparaty.

§ 25. Obowiązek rejestracji, o której mowa w § 23, istnieje niezależnie od obowiązku uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności tych zakładów oraz na posiadanie i użytkowanie urządzeń i aparatów, wynikającego z odrębnych przepisów.

§ 26. 1. Rejestracji należy dokonać przed uruchomieniem zakładu, urządzenia lub aparatu w terminie 14 dni od dnia wejścia w ich posiadanie.

2. Osoba lub jednostka organizacyjna, która dokonała rejestracji zakładu, urządzenia albo aparatu, obowiązana jest zawiadomić w terminie 14 dni właściwy organ kontroli prowadzący rejestrację:

- 1) o zbyciu lub przekazaniu w innej formie zakładu, urządzenia albo aparatu,
- 2) o wszelkich zmianach w stanie urządzeń,
- 3) o zmianie kierownika zakładu lub użytkownika urządzenia albo aparatu,
- 4) o zmianie nazwy lub adresu zakładu.

§ 27. 1. Właściwy organ kontroli potwierdza fakt dokonania rejestracji przez wydanie odpowiedniego zaświadczenia.

2. Potwierdzenie rejestracji upoważnia do zakupu matryc, kalki hektograficznej oraz papieru światłoczułego do zarejestrowanych aparatów.

§ 28. 1. Zakłady zajmujące się produkcją lub sprzedażą urządzeń i aparatów do powielania i wyświetlania prowadzą ewidencję ich produkcji i sprzedaży.

2. Zakłady (punkty) sprzedaży matryc do zarejestrowanych aparatów prowadzą ewidencję ich sprzedaży.

§ 29. Prezes Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk ustali szczegółowe zasady i sposób dokonywania rejestracji, o której mowa w § 23, oraz sposób prowadzenia ewidencji sprzedawanych urządzeń, aparatów i matryc.

§ 30. Obowiązek rejestracji, o której mowa w § 23, nie dotyczy zakładów i jednostek podległych Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych, jak również urzędów i aparatów znajdujących się w posiadaniu tych zakładów i jednostek.

Rozdział 6.

Kontrola zakładów, urzędów i aparatów.

§ 31. Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz jego organy terenowe przeprowadzają kontrolę znajdujących się na obszarze ich właściwości zakładów, urzędów i aparatów, o których mowa w § 23.

§ 32. 1. Kontrolę, o której mowa w § 31, przeprowadzają pracownicy organów kontroli za okazaniem legitymacji i imiennego upoważnienia.

2. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie jednostki kontrolowanej lub w miejscu wykonywania jej zadań.

3. W razie potrzeby akta jednostki kontrolowanej mogą być przeglądane w siedzibie organu kontroli.

4. Zasady wstępu pracowników organów kontroli do zakładów stanowiących przedsiębiorstwa przywiezione w celu przeprowadzenia kontroli ustali Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

§ 33. W toku wykonywania kontroli pracownicy organów kontroli mają prawo:

- 1) wstępu do wszelkich obiektów i pomieszczeń jednostki kontrolowanej,
- 2) wglądu do wszelkich akt znajdujących się w jednostce kontrolowanej lub związanych z działalnością tej jednostki,
- 3) żądania wyjaśnień oraz oświadczeń od pracowników jednostki kontrolowanej,

4) zabezpieczenia pomieszczeń, urzędów i aparatów oraz innych przedmiotów objętych kontrolą.

§ 34. Z czynności kontrolnych sporządza się protokół, którego jeden egzemplarz pozostawia się jednostce kontrolowanej.

§ 35. 1. Właściwy organ kontroli wydaje w wyniku kontroli zalecenia pokontrolne.

2. O wykonaniu zaleceń pokontrolnych jednostka kontrolowana jest obowiązana zawiadomić organ kontroli w terminie wskazanym w zaleceniu.

§ 36. 1. W ramach sprawowanej kontroli zakładów wytwarzających pieczętki (stemple) organy kontroli udzielają zgody na wykonanie pieczętek (stempli).

2. Udzielenie zgody, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagane na wykonanie pieczętek (stempli) przeznaczonych dla urzędów, instytucji państwowych, jednostek gospodarki społecznej i stowarzyszeń wyższej użyteczności lub do użytku wewnętrznego organizacji politycznych, z wyjątkiem pieczętek przeznaczonych do dokonywania wpisów w dowodach osobistych i tymczasowych zaświadczeniach tożsamości o dacie przyjęcia do pracy i zwolnienia.

Rozdział 7.

Przepisy końcowe.

§ 37. Traci moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1952 r. w sprawie rejestracji niektórych zakładów wytwarzających druki i ilustracje oraz kontroli niektórych publikacji (Dz. U. Nr 19, poz. 124).

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**